Hugo <Argentinensis>; Bernoldus <Caesariensis>; Dorniberg, Thomas [Oth.]: Compendium theologicae veritatis / Hugo Ripelin von Straßburg. [Enth.davor:] Distinctiones de tempore et de sanctis quarum declarationes ex compendio theologicae veritatis capiuntur / Bernoldus de Caesaria: [Mit Tabula von Thomas Dorniberg]

Ulm: Johannes Zainer, [ca. 1478/81] Seite 234

Nemo bonus nisi solus deus. Est etiam bonus ꝑ participatio
nem. ⁊ illud distinguitur in bonū. Item est bonum nature. vñ
Aug9. Omne quod est inq̄ꝫtum est: bonū est Geneß. i. Vidit
deus cuncta que fecerat ⁊ erant valde bona. Item est bonū in
genere hoc est bonum ex obiecto. sicut est elemosina. Nam est
ibi actus in debita materia. etiam si desit forma circūstantiaruꝫ
Item est bonum ex circūstancia. hoc aūt est qñ bonū ex genere
vestitur debitis circūstancijs. sicut est dare elemosinā indigēti
tempe debito ex compassione ⁊ hmōi. Item est bonū virtutis
hoc est quando addit̄ operi ꝑfectio ex parte operantis. que est
per habitum mentis bene constitute. Item est bonū meritoruꝫ
vt qñ additur ipsi operi debiti finis intentio sup motū natura
lem. Item est bonum gr̄e. vt est ipse habitus gratū deo faciēs
Item est bonū glorie. vt est bonū remunerationis eterne.

De effectu gracie. Capitulum. terciuꝫ

Effectus gracie est q̄ excitat liberꝫ arbitriuꝫ ad bene
cogitandū. ⁊ sanat ip̄m mutando affectum. ipsumq̄ꝫ
roborat ꝑducendo ad actū. Item gracia deuꝫ homini
reconciliat. a peccato quoq̄ꝫ liberat. ⁊ penam eternam in tem-
poralem commutat. Item gracia opera nostra meritoria facit.
et bona per pc̄tm omissa restituit. at stabalū in palatiū ꝯuer-
tit. Item ꝑ gr̄am efficīt anima sponsa xp̄i. filia regis eterni. et
templum sp̄us sancti. Item gracia purgat aīam ac illuminat ⁊
perficit. Item gracia mentem eleuat. deo assimilat. ⁊ spirituali
solatio cibat. Nota q̄ q̄ꝫuis virtus gratuita simul insit anime
cum gracia. non tamen habet effectuꝫ suū tam cito sicut gracia
qm̄ effectus gracie est facere gratū deo ⁊ facere dignū vita eter
na et hic effectus statim inest puero post baptismū. Virtutis
aūt effectus est elicere actuꝫ meritoriū de potencia ⁊ hic effect9
non statim inest puero post baptismū. hoc aūt nō est ꝓpter de-
fectum virtutis. ꝫ ꝓpter impotentiaꝫ nature agentis. puer em̄
non est abilis ad actus voluntarios. Vnde sciendum q̄ triplex
est ꝑfectio. Prima est gracie ⁊ causat esse gratuitū. Secūda est
virtutis ⁊ causat esse bonum actuꝫ. Tercia est operis virtutis
et causat meritum. prima ꝑfectio perficit animam. scd̄a perficit
anime potencias. tercia perficit ipsos actus.

Quid sit virtus Capitulum. iiii

Nunc de virtutib9 est agendū. Et p̄mo quid sit vir-
tus. Virtus est vt ait sanctus Aug. bona qualitas
mentis qua bene viuit̄. qua nullus male vtit̄ quaꝫ

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-163/0233
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG